

Fjellvåken

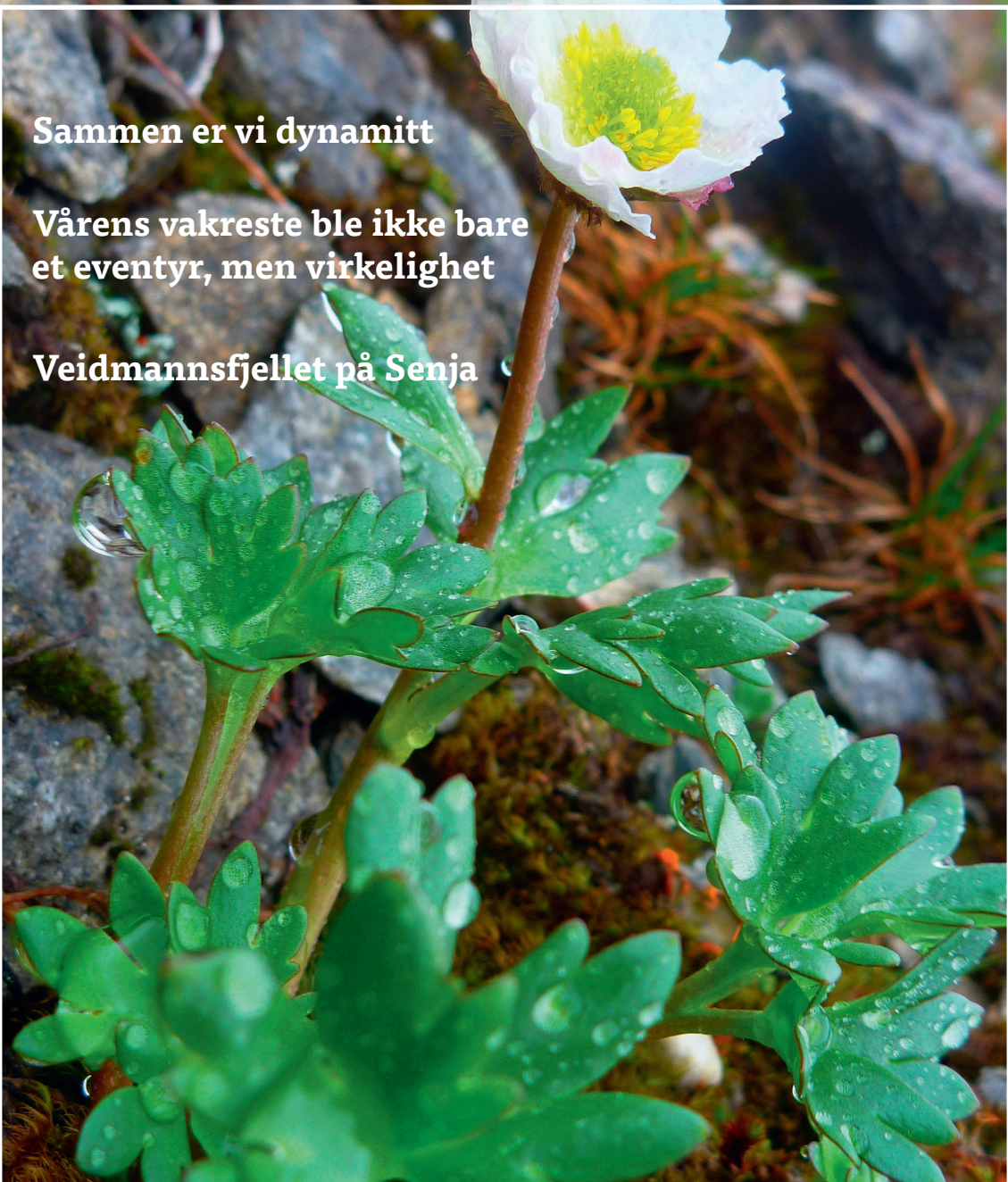
Medlemsavis for Troms Turlag • nr. 2 - 2023 - 45. årgang

Sammen er vi dynamitt

**Vårens vakreste ble ikke bare
et eventyr, men virkelighet**

Veidmannsfjellet på Senja

Naturopplevelser for livet

Troms Turlag

Foto: Dugnadshelg på Trollvassbu

Sammen er vi dynamitt

Dugnad og frivillighet er selve ryggra- den i Troms Turlag (TT) og Den Norske Turistforening (DNT). Som frivillig kan du bli med i et unikt dugnadsfelleskap og bidra til at flere kommer seg ut. Bli med du også, gjør naturen tilgjengelig for flere!

Dugnadsjobben kan bestå i å merke og kloppe og rydde stier, bygge og vedlikeholde hyttene, bidra under arrangementer og være turleder på fellesturer, men det er også behov for innsats i styrer, komiteer og utvalg. Det finns alltid oppgaver for de frivillige.

Det er vanskelig å forestille seg alle dugnadstidene som legges ned for å drifte TT. De fleste oppgaver blir gjort med frivillig innsats fra våre medlemmer. Det er mange som kommer fra andre land som ikke kan forstå at det er mulig å drifte et slikt tilbud som baserer seg på frivillighet og som driftes som en tillitsbasert ordning. Vi skal være stolt av den dugnadskulturen vi har i Norge. Ordningen er utfordret så vi må jobbe hardt for å ta vare på den framover.

Alle hyttene har tilsyn og dugnadsgjenger som TT ikke hadde klart seg uten. Tilsynsjobben består av vanlig vedlikehold, årlig hovedrengjøring og jevnlig tilsyn av hytta. En av mange viktige oppgaver er å følge med på om det er nok ved og gass. Det skal alltid være tilgang på rene kluter og håndklær, og sengetøy må tas ned til vask og rens med jevne mellomrom. Systemet er basert på at alle hyttegjester skal vaske og rydde etter seg, men en gang imellom er det behov for storrengjøring. Da inviteres det til stordugnad med hyggelig samvær og gode måltider, og turlaget dekker selvsagt utgifter, mat og losji. En del enklere vedlikehold, f.eks. maling og beising, gjøres av tilsynet eller ved hjelp av andre dugnadsfolk. Det er en

fordel å være litt «nevenyttig», da småreparasjoner og praktiske oppgaver er en naturlig del av jobben. Man treffer mange trivelige turfolk på hyttene, og er du en slik som liker å omgås andre turfolk, og er åpen og inkluderende, så er du den rette for tilsynsoppgaven.

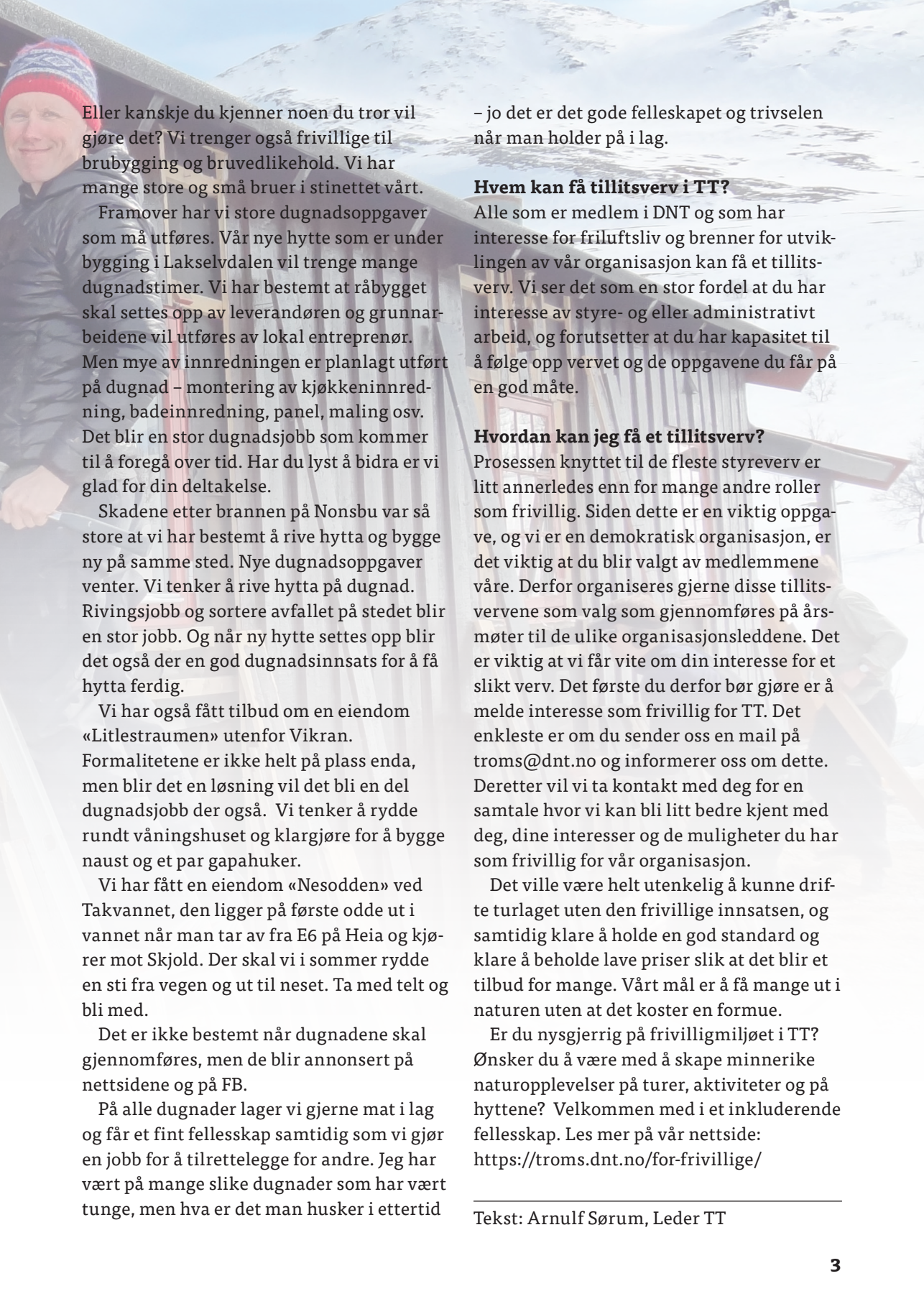
Vi ønsker flere hytteverter framover

Det er alltid hyggelig å bli tatt vel imot når man kommer til en ny hytte. Kanskje særlig når hytta er ubetjent og det er mye, både av utstyr og regler, som er ukjent for de besøkende. DNT-hyttesystemet bygger på tillit og fellesskapsinnsats. Mange av dagens hyttegjester er uvant med det. Derfor er ordningen med hytteverter viktig.

Som hyttevert får du bli kjent med mange, både andre frivillige og de som besøker hyttene våre. Det er lov å kjenne på stolthet over jobben som gjøres, og gjestene vet også å sette pris på å komme til en velholdt hytte. Også informasjon om området man er i og alternative turer er etterspurt. Besøker man en hytte i en av våre nasjonalparker vil en hyttevert kunne informere om parken og regler for å ferdes skånsomt for å ta vare på våre naturperler.

Merkeutvalget i TT har hvert år store dugnadsoppgaver og trenger frivillige. Merking og rydding av stier der også klopping er en arbeidskrevende oppgave. Det legges ned en betydelig innsats på stiene til TT. 860 kilometer med merkede løyper krever mye vedlikehold for at stiene skal være tydelige og de røde merkene lette å finne. Vi bidrar også med skilting langs stinettet. Også skilt må fornyes og nye skilt settes opp ved behov for å gjøre tilgangen til naturen vår så enkel og oversiktlig som mulig.

Er du en som vil sette pris på spenstige og utfordrende brubyggingsprosjekter i fjellet?

Eller kanskje du kjenner noen du tror vil gjøre det? Vi trenger også frivillige til brubygging og bruvedlikehold. Vi har mange store og små bruer i stinettet vårt.

Framover har vi store dugnadsoppgaver som må utføres. Vår nye hytte som er under bygging i Lakselvdalen vil trenge mange dugnadstimer. Vi har bestemt at råbygget skal settes opp av leverandøren og grunnarbeidene vil utføres av lokal entreprenør. Men mye av innredningen er planlagt utført på dugnad – montering av kjøkkeninnredning, badeinnredning, panel, maling osv. Det blir en stor dugnadsjobb som kommer til å foregå over tid. Har du lyst å bidra er vi glad for din deltakelse.

Skadene etter brannen på Nonsbu var så store at vi har bestemt å rive hytta og bygge ny på samme sted. Nye dugnadsoppgaver venter. Vi tenker å rive hytta på dugnad. Rivingsjobb og sortere avfallet på stedet blir en stor jobb. Og når ny hytte settes opp blir det også der en god dugnadsinnsats for å få hytta ferdig.

Vi har også fått tilbud om en eiendom «Litlestraumen» utenfor Vikran. Formalitetene er ikke helt på plass enda, men blir det en løsning vil det bli en del dugnadsjobb der også. Vi tenker å rydde rundt våningshuset og klargjøre for å bygge naust og et par gapahuker.

Vi har fått en eiendom «Nesodden» ved Takvannet, den ligger på første odde ut i vannet når man tar av fra E6 på Heia og kjører mot Skjold. Der skal vi i sommer rydde en sti fra veggen og ut til neset. Ta med telt og bli med.

Det er ikke bestemt når dugnadene skal gjennomføres, men de blir annonsert på nettsidene og på FB.

På alle dugnader lager vi gjerne mat i lag og får et fint fellesskap samtidig som vi gjør en jobb for å tilrettelegge for andre. Jeg har vært på mange slike dugnader som har vært tunge, men hva er det man husker i ettertid

– jo det er det gode fellesskapet og trivselen når man holder på i lag.

Hvem kan få tillitsverv i TT?

Alle som er medlem i DNT og som har interesse for friluftsliv og brenner for utviklingen av vår organisasjon kan få et tillitsverv. Vi ser det som en stor fordel at du har interesse av styre- og eller administrativt arbeid, og forutsetter at du har kapasitet til å følge opp vervet og de oppgavene du får på en god måte.

Hvordan kan jeg få et tillitsverv?

Prosessen knyttet til de fleste styreverv er litt annerledes enn for mange andre roller som frivillig. Siden dette er en viktig oppgave, og vi er en demokratisk organisasjon, er det viktig at du blir valgt av medlemmene våre. Derfor organiseres gjerne disse tillitsvervene som valg som gjennomføres på årsmøter til de ulike organisasjonsleddene. Det er viktig at vi får vite om din interesse for et slikt verv. Det første du derfor bør gjøre er å melde interesse som frivillig for TT. Det enkleste er om du sender oss en mail på troms@dnt.no og informerer oss om dette. Deretter vil vi ta kontakt med deg for en samtale hvor vi kan bli litt bedre kjent med deg, dine interesser og de muligheter du har som frivillig for vår organisasjon.

Det ville være helt utenkelig å kunne drifte turlaget uten den frivillige innsatsen, og samtidig klare å holde en god standard og klare å beholde lave priser slik at det blir et tilbud for mange. Vårt mål er å få mange ut i naturen uten at det koster en formue.

Er du nysgjerrig på frivilligmiljøet i TT? Ønsker du å være med å skape minnerike naturopplevelser på turer, aktiviteter og på hyttene? Velkommen med i et inkluderende fellesskap. Les mer på vår nettside: <https://troms.dnt.no/for-frivillige/>

Tekst: Arnulf Sørum, Leder TT

Fra redaksjonen

Av Ellen Marie Ingulfsvann

Når dette nummeret av FV er i ferd med å ferdigstilles, har våren allerede prøvd seg et par ganger. Hvor mange ganger den kommer før vi får sommer og bladet ligger i postkassen, er vanskelig å si. Jeg og tre venninner gikk Kungsleden 13-18.mars. Det var strålende sol og nydelig vær og vinterføre, men yr lovet regn og vind. På veien mellom Singi og Kebnekaise Fjellstasjon gikk vi på beina over lange strekk på myrene. Vi bestilte scootertransport ned dalen til Nikkaluokta 18.mars. Vi kjørte gjennom overvann og vannløp store deler av den 19 km lange turen. Dagen etter var det helt umulig å komme seg ned på ski. De siste 60 gjestene på Fjellstasjonen måtte flyes ut med helikopter.

Siden kom en liten vinter igjen. Videre skal vi gjennom reinkalvria og pinseria og flere rier. Reinkalvria er rundt 15.mai og på den gamle primstaven var 15.mai St.Hallvardsmesse en merkedag for sommeren. Var det kaldt denne dagen og hele denne uka, skulle det bli en god sommer. Men var det godvær disse dagene, ble sommeren dårlig og kald.

De fleste av oss gleder oss til sommeren og lyset. Samtidig er det viktig å være tilstede her og nå. Mye skjer nå. Det er mitt mantra: Her og nå. Følg med på alt som skjer rundt deg. Hestehoven har blomstret lenge. Den presset seg fram i en lun krok allerede i mars.

Skjæra har plukket kvister lenge og reiret er stort og tett. Snøspurven passerer i flokker. Trekkfuglene har begynt å komme. Daglig hører vi nye lyder rundt oss. Kortnebbgås og grågås mellomander og vagger rundt på jordene for å spise seg opp på veien videre.

En av mine vår-favoritter er lerkesporen. Wikipedia sier den ikke er vanlig i Norge, men finnes spredt nordover til Nordreisa. Den er en urt som blomstrer i april-mai med rødliga blomster. Den er avhengig av å få sol og blomstre før andre planter og trær skygger for den. Ute på en av øyene er den allerede observert i blomst. Jeg fant den på Tromsøya tidlig på 1980-tallet, men ikke funnet den igjen siden. Mitt lille våreventyr er å prøve å gjenfinne den. En annen fascinasjon er naturens hjerter rundt oss. Jeg blir like glad hver gang jeg oppdager et nytt hjerte.

Lag ditt eget våreventyr eller forsommereventyr. Se, lytt, lukt og finn og vær tilstede. La deg inspirere av et av minefavoritt-dikt. Inger Hagerup skrev intense og direkte dikt om sammensatte følelser og er ofte omtalt som «kjærlighetens poet»

Vårkveld i mars

Rør ikke ved mitt hjerte i dag.

Våren har gjort det alt.

*Bølger av gammelt nederlag
kysser det, hardt og salt.*

Bølger av nederlag og savn.

– Trodde jeg det var borte?

Si ikke noe. Nevn ikke navn.

Våren har nettopp gjort det.

*Noe har våknet. Det svir av seg selv,
verre enn sult og tørst.*

Rør ikke ved mitt hjerte i kveld.

Våren har vært her først.

**IngerHagerup,
fra samlingen «Videre» fra 1945**

Frokost smakte godt før starten på turen

DNT senior Troms på tur langs Čealluvegen, 23 august 2022

En vindfull dag i slutten av august var vi tilbake i Skardalen under beskyttelse av Per Larsen og hans gode hjelpere. Turen ble finansiert av tilskudd fra Damnett express i tillegg til en egenandel. Det startet med deilig frokost med påsmurte skiver av hjem-bakt brød. Deretter tur i fjæra hvor vi fikk grundig innføring i gammel kystkultur.

Målet for turen vår til Skardalen var ei vandring langs den gamle ferdselsvegen mellom Løkvoll og Skardalen. Det ble en dag med informasjon om spennende sjøsamisk kystkultur. Denne veien ble i 1930-årene bygd som "kjerreveg" og er nå en trivelig vandringsvei med fin utsikt utover Lyngenfjord. Turen gikk langs denne gamle vegen mellom bygdene. Den første delen er fredet, bygget og vedlikeholdt for hånd. Ruth fortalte villig om livet langs vegen og om de som bodde i dette utilgjengelige terrenget.

Vegen går slakt oppover til et platå cirka 250 moh. Her var det tidligere vanlig at folk fra Skardalen og Manndalen møttes til Sankthans-feiring og svermerier. Oppe på

platået som er omtrent halvveis mellom bygdene Skardalen og Manndalen var det pause med deilige vafler, kaffe og sosialt samvær og muntre historiefortellinger. Fra platået fulgte vi kjerrevegen ned til Løkvoll hvor bussen ventet og kjørte oss til "Senter for nordlige folk".

Her fikk vi servert bidos som er typisk sjøsamisk mat. Det ble også tid til ei kort innføring om hvordan den kjente Mandalsgrenen lages. Dagen ble koselig rundet av med samiske sanger og salmer. Vi retter en stor takk til vertsskapet i Skardalen for en kjempefin dag.

Tekt og foto: Bjørnar Seljehaug

Veien gikk både på grus og gress

På vei til naustet

Gruppen beundrer naustet innvendig

Artikkelforfatter og Solveig Kjerran i hyggelig prat i naustet

Vaffelrast midtveis

Lofotkista med noe godt var alltid med, her båret av Per Larsen

Marian Remijn leder for seniorgruppa fra 2023, nyter utsikten

Mitt turtips

- Veidmannsfjellet på Senja

Hadde Senja ligget et annet sted, ville toppene og naturen på øya vært verdensberømt. For på landets nest største øy finnes mange topper som fortjener langt mer besøk enn i dag. Her venter naturopplevelser i fleng!

Som medlem av turgruppa Fjelltoppene har vi hatt glede av å tilfredsstille både nysgjerrighet og eventyrlyst ved å finne nye turperler på kryss og tvers i Norge i mange år. Ønsket om å inspirere andre turinteresserte er en viktig grunn til at vi ønsker å dele et turtips med dere i Fjellvåken nå som sommeren snart er her igjen.

I havgapet midt i Troms finnes en av våre fjellfavoritter som er Veidmannsfjellet ved Sifjorden på Senja. Veidmannsfjellet er ikke så høyt, bare 503 m.o.h., men det spesielle med denne toppen på Senja er at den er relativt lav, samtidig som den gir deg en stor høydefølelse og en mektig utsikt.

Veidmannsfjell - For en utsikt

Etter en flott kjøretur fra Tromsø kom vi frem til parkeringen ved det lille grustaket i svingen like etter Sifjordtunnelen. Turen starter her med merket rute og sti opp mot Botnvatn, og videre er det en kort slak etappe før vi starter på østryggen til Veidmannsfjellet. Her går stien i trolsk skog med mosekledd kampesteiner og krokete bjørketrær hvor trollene i Asbjørnsen og Moes eventyr må bo. Det er relativt bratt terreng med til tider tett kratt på begge sidene. Stien du går på og ytterkantene er noe luftig, men ikke ubehagelig. Det føltes trygt med trær som sto støtt mellom stien og de luftige partiene.

Etter hvert er du ferdig med alt av skog og fjellfølelsen kommer ved at terrenget åpner

seg og du kan nyte utsiktene mot Kvænan i sør. Stien videre går på en ganske bred egg.

Deretter flater terrenget ut med store grønne gressletter. I dette området kan du møte på fine sauer som løper unna, men stopper opp og står på avstand og betrakter deg.

Stien går videre i slak stigning opp mot fortoppen før den dreier mot Veidmannsfjellets høyeste punkt. Her er det en postkasse med bok du kan skrive deg inn i.

Utsikten som møter deg, er formidabel og

Luftig sti

Utsikten fra toppen

du trekkes videre vestover på en fin sti noen hundre meter til og kan bivåne en spektakulær utsikt i alle himmelretninger. Her ser du bygda Medby, Strytinden, 413 m.o.h., Kvænan i sør, Botnvatnet 69 m.o.h., Sifjorden og over mot øya Ørja og Andenes.

Roen senket seg fort på denne vakre toppen og det var fine områder å sette seg ned for en rast. Det var ingen stress å komme seg ned fra fjellet, her var det bare å være og nyte finværet og de flotte omgivelsene. Og kanskje var det nettopp hele opplevelsen med vekslende terreng, godvær, sol, varme, sommer og en spektakulær utsikt som gjorde at denne turen har blitt ekstra godt lagret i turminneboka.

Reisen dit: Fra Tromsø til Sifjorden er det to muligheter med bil. Enten kan du kjøre rundt via fastlandet og tilbakelegge 213 km på 3 timer og 15 min med bil. Eller ta ferga fra Brensholmen til Botnhamn og tilbakelegge 147 km på litt kortere tid. Vi anbefaler å ta det som en helgetur slik at du også får tid å se deg om i området og kanskje rekker du også flere flotte turer på Senja. Overnatting kan du velge flere steder i området. Blant annet kan Troms Turlag sin hytte Senjabu legges inn som overnattingssted.

Turhilsen fra to av Fjelltuppene ved Randi Børresen og Torill Bülow

Tekst og Foto: Randi Børresen og Torill Bülow

Ildsjelen

Kaisa-Wenche

et sjeldent funn og en lykke for Troms
Turlag og fjellvandrere!

Av Nina B. Cheetham og Ellen Marie
Ingulfsvann

Hvis du har besøkt Vuomastua har du sikkert lagt merke til den sirlige håndskriften hennes i hytteboka. Der kan du lese om vær og vind i området du befinner deg i, og om diverse gjøremål utført i løpet av oppholdet. Av og til får du også en beretning om en strabasjos tur inn til en av Troms turlags mest fjerntliggende og værutsatte hytter. I mange år var Kaisa-Wenche og Bombur et radarpar på tur. «Bombur som eg hadde, va en sånn trygg «stifinnar». En sånn 4beint trygg kompis har eg ikke no lengre.» Men hun går stadig like ofte i fjellet, gjerne sammen med en venn eller andre turgåere.

Kaisa-Wenche er tilsyn på Vuomahytta fra sommeren 2022, en jobb hun utfører med stor omsorg. Inntil da var hun med-tilsyn for Vuomahytta og Vuomastua og tilsyn på hundebua, Men som hun selv sier: «Vi alle tilsynan på tunet har jo et ansvar for heile tunet, og spesielt felles for uthuset uansett.» Hun besøker hyttetunet flere ganger i året både sommer og vinter og har alltid en lang liste med gjøremål på agendaen. Av og til kan oppholdet vare i flere dager. Det er rett og slett stas å komme til Vuomastua eller hundeannekset etter at Kaisa-Wenche har vært på tilsynsbesøk. Beretningene hennes i hytteboka et høydepunkt!

I tillegg til å være tilsyn, er Kaisa-Wenche også med i merkeutvalget og bidrar med å

**Kaisa-Wenche fra Monsen-marsjen i 2018.
Her representerer hun Merkeutvalget**

holde stiene fremkommelige. Her er et sitat fra Troms turlags Facebook, 2022 sammen med et bilde av Kaisa-Wenche «I et mylder av stier gjør våre frivillige det litt enklere å finne fram»

Hvis vi skal fremheve noen av hennes kvaliteter, må det være livsgleden og positivismen hun formidler. Hun skriver selv i et innlegg på Facebook 16.februar 2023:

«Livet har så mangt bak seg - også dårlige minna, men de treng man ikke å fokusere på. De gode, derimot, kan man markere som et flagg som heises til topps og får vaie i en kjærlig vind». «Jo meire eg har levd, så fleire minna e det å ta av!»

I et annet innlegg forteller hun om en strabasjos tur opp til Svartvatnet. «Normalt på barmark, og med en tøngere lasta treningssekk enn i dag, så går eg opp på ca 20 min. Med lett sekk i dag brukte eg 2 - to - TIMA!

«Eg ser klart at eg ikke e i toppform enda, men du verden før et forbedringpotensiale eg har»

I et innlegg fra mars 2023, forteller hun: «Etter 2. koronavaksine blei eg betydelig dårli-gare i min revmatisme, og har ikke fått bedring. Eg har ikke lært meg å kjenne varslan i kroppen etter mi forværra nye tilstand, og dermed kjørte eg meg sjøl heilt tom med den tunge vedjobben. Mye smerte og verk i kroppen fra første dag med vedjobben. Men eg kunne ikke la være å fortsette, følte et ansvar for å gjøre mitt. Så da eg gikk heimover søndag 12.3. blei det en veldig tung tur på tross av lett pulk!»

Kaisa-Wenche viser en enorm ansvarsfølelse og omsorg for turgåerne i alle sine handlinger. Venner og turgåere beskriver henne som snill, god og hjelpsom mot alle og med en stor kjærlighet til naturen.

I en annen historie fra desember 2022 forteller hun om sauebonden som ikke fant sauene sine; «Så veldig trivelig å få oppmerksomhet med ei TAKK for hjelpa.» Ei hjelp som for meg va så godt å få lov å gi og gav meg en ord'ntlig godfølelse, takknemlighet og mestring da eg kom heim etter utført vellykka tur i går!

Å få en dag kor eg kunne gjøre nøtte for meg – og endatil på en arena kor eg mestre så godt å være – var takk i seg sjøl for den dagen eg fikk og jobben eg gjorde!

Men no, i tillegg, prydes stua av en rosebukett med farga som den finaste kveldsola i nord, og eg har i minnet ordan til en takknemlig sauebonde

Opp i marka her – i et til dels veldig kupert terreng med flåg, berg, hauga på kryss og tvers klarte eg finne de 5 sauane som en bonde savna. Det e kommet sny, så da eg fant ferske spor hjalp det meg! Og så klarte eg drive alle 5 ned til bygda. Sauane blei leda opp på grindhengarn og frakta heim til en glad og fornøyd bondemann.

Og eg – som har et liv kor flesteparten av dagan i et år bare går til å holde liv i meg sjøl fra morran til kveld fikk en meningsfull og glad dag! Så det e ég som skal takke for at eg fikk akkurat denne dagen i går!»

Kaisa-Wenche har bodd forskjellige steder i landet, men har tatt sitt valg om at «Nord er der mitt hjerte bor». Hun sier hun er heldig som har helse til å måke snø selv og at hun er heldig som trives med ordentlig vinter. Været setter i alle fall ingen stopper for alle hennes turer og aktiviteter. Hun kan også nyte været når det byr seg en anledning.

Kaisa-Wenches Ode til den Nordnorske natur, inspirert av området ved Vuoma avslutter denne teksten (Facebook 13. oktober 2022).

*Det é no -
ei tid framover at det skjer!
At fjellet sku vært arenaen for å bo - for å være.
Å være der på første rad
når den avklede naturen
den nakne skierran og vierkrattet, bærriset og blomstervekstan
så omsorgsfullt får den kvite vinterdyna på
for ei kvile, for å samle kraft til et liv i en ny vår!
Å være der
heilt nær elva og vatnet som no framover syng med
djup klang
i følge med kraftige, mollstemte runebommeslag
som gjaller mellom fjellan fra isen som legg seg!
Å få høre når de kvitklede, majestetiske fjellan svarer
som med en rolig kraftfull trommehvirvel.
Det é no
at Kong Vinter overtar!
Legger si kvite kappe over landet.
Slukker nattlampan.
Bare vinterstorman bryt den evigfulte stillheta.
Lenge.
Heilt til Søster Vår med sitt livgivanes kyss
sin varme milde pust
vekker alt til nytt sprudlanes liv!
Vatnet og elva får på ny sin lystige musikk og sang
med kling og klang.
Men, først é det no - ei tid framover
at naturen skal kvile*

Lettgått sti for små bein

Turbotur – Lavvoen i Kifjorddalen

Lørdag 6. august 2022. Det var lettskyet og passe varmt ute for å gå en tur med hele familien. Siden Eivind på 4 år og Anna på 2 år oppdaget turboturer i fjor sommer har de vært ekstra motivert for å gå turer i skog og fjell. De vet at når sesongen nærmer seg slutten, får de både diplom, medalje og premie. Vi har aldri vært ved Kifjorden på Kvaløya før, og bestemte oss for å utforske dette området. Kjøreturen til Kvaløyvågen tok cirka 45 minutter og vi parkerte ved et gammelt smoltanlegg. Vi måtte krysse veien, og akkurat denne dagen var det mye trafikk. Det var nemlig Seinsommer i Kvaløyvågen, en utendørs musikkfestival!

Mye spennende å finne langs stien for små utforskere

Vi startet turen ved en bom på oppsiden av veien i Vågbotn. Turen gikk på grusvei til vi kom til et lite vann, Lomvatnet. Herfra gikk vi på sti. Ungene koste seg med å finne store sopper langs stien. I tillegg ble det mange blåbærstopp ettersom 2022 var et godt blåbær-år. I trærne fant vi også noen oransje tre-sirkler som skulle markere stien. Også disse fanget barnas oppmerksomhet, og det var mye å se på i løpet av den relativt korte turen. Turen til lavvoen er på litt over 1 km, og vi brukte vel i underkant av en time med alle stopp underveis. Det er minimalt med stigning, totalt i underkant av 100 meter, noe som også gjør denne turen lett å gå for de aller minste.

Da vi kom frem til lavvoen, fant vi oss et par trær som vi hang hengekøya opp i. Her kunne vi legge turens yngste turbo, Sverre på 4 måneder, mens Eivind og Anna fant seg

hver sin blåbærtue. Denne dagen var det fint å være ute. Hadde det derimot vært kaldt, kunne vi trekke inn i den sekskantete lavvoen og lukke døra for å holde kulden ute. Mens barna spiste og lekte seg, kunne en av de vokse traske videre langs den godt synlige stien, i retning Kifjorden. Bare noen få hundre meter, og vi fikk utsikt rett ut i havet og mot Gåsvær.

Returen gikk fortere, med slak nedoverbakke hele veien.

Turen har gått i minneboka som en fin opplevelse for både store og små. Åpen og frodig natur, utsikt til både skog, fjell, og etter hvert havet. Godt merket og tydelig sti, og få mennesker. Takk til Barnas Turlag som introduserte oss for denne turen!

Tekst og foto: Sofia Fagerheim Lockertsen

Formiddagslur i hengekøya

Herlig samtale ved lavvoen

Palsmyr

– En eksotisk og sterkt truet naturtype

Intakt pals ved Julusjåvren i Dividalen. Foto: Øystein Overrein

God kunnskap om naturen – for eksempel om dyreliv, planter, geologi, naturtyper, klima vil bidra til å berike folks opplevelser på en tur i utmark, kanskje spesielt i barmarksesongen. Mitt bidrag i så måte er gjennom denne artikkelen å gi noen faktaopplysninger om en spesiell naturtype kalt palsmyr.

Ostojaeggi. Min første palsmyr

Mitt første møte med en skikkelig palsmyr skjedde sommeren 1983. Jeg jobbet den gang i Miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen i Troms. Et arbeidslag derfra var inne ved Leinavann i Bardu kommune for å sette opp grensemerker på nyopprettede Ostojaeggi naturreservat. I dette myrområdet på 6 km² lå palsene spredt og framstod som markerte hauger i myra. Disse haugene bestod av et tykt torvlag over en kjerne av is. Torvlaget isolerer isen mot smelting. I kantsonen av palsen var det tydelig gunstig mikroklima og gode voksevilkår for blant annet molte-

planter. Ostojaeggi er kjent som en god moltemyr. Mange av palsene var i ferd med å kollapse/sprekke opp og var omgitt av dammer og bløtere myr.

I følge en overvåkingsrapport fra NINA fra 2015 viser sammenligning med flybilder fra 1947 at de fleste palsene fra den gang fortsatt eksisterer. Nye palter var etablert fram mot 1986. Disse er i dag borte eller blitt betydelig mindre i omfang. Lavdekket på palsene har økt og busksjiktet dominerte områder har avtatt. Palsmyra her vil kunne være helt borte i løpet av de nærmeste 70 år.

Definisjonen på en pals

I følge Store Norske leksikon: *Langstrakt torvhaug med iskjerne/permafrost, oftest 1-7 m høy. Omgitt av en mosaikk av dammer og våtere myrområder. Overflateform som dannes i subarktisk myrmark ved at is som dannes under torven ikke rekker å smelte om sommeren.*

Palsmyr har et rikt mangfold, men er truet av klimaendringer

En artikkel i *Forskning.no* fra 2015 gir oss mere informasjon. Denne er basert på en rapport av/intervju med forsker Annika Hofgaard i Norsk Institutt for naturforskning NINA. Står du på en pals, står du faktisk på flere meter med is. Men palsene er i stadig forandring. I gunstig kaldt klima blir palsene gradvis større inntil de kollapser. Vekst og forfall av palser gir et dynamisk og sammensatt miljø av dammer, kantsoner og palser. Dette gir livsmiljø for et stort mangfold av insekter og fuglearter. Palsmyrene er viktige hekkeområder for mange arter vade- (bla fjellmyrløper, lappspove, kvartbekkasin og brushøns), ender, rovfugl og spurvefugl. De er også viktige rasteplasser for trekkfugl.

Varmt og fuktig klima får palser til å tine. Siden 1870-tallet har årsmiddeltemperaturen økt med nesten 1,5 grad. Palsmyrene er en av flere naturtyper som NINA overvåker. Overvåkingen som ble startet i 2004 omfatter 6 områder fra Finnmark i nord til Dovre i sør. Disse områdene overvåkes hvert femte år. Fortsetter palsmyrene å krympe i samme tempo som i dag, vil de være borte innen få

tiår. Den gradvise forsvinningen av palsmyrene er en enveis prosess og naturtypen vil være borte i et fremtidig varmere og fuktigere klima. Palsen forsvinner og dammer og de våtere myrområdene gror igjen til vanlig og mer ensartet myr med mindre artsmangfold.

Dividalen har flere områder med palser

På mine fjellturer i løpet av de siste 40 år i Indre Troms har jeg utenom Ostojaeggi funnet palser/palsmyr i de indre deler av Dividalen – både i Vuomadalen, Julusvage og Skaktardalen – alle palsene har ligget over skoggrensa. Vi finner kanskje naturtypen også i de indre deler av Nord-Tromskommunene og selvsagt i de indre og østligste deler av Finnmark.

Til sommeren kan du holde et våkent øye etter spesielle formasjoner når du ferdes i myrområder i indre, høyereliggende strøk. Kanskje finner du din første pals? God tur!

Kilder: Hofgaard, A. & Myklebost, H.E. 2015. *Overvåking av palsmyr. Andre gjenanalyse i Ostojaeggi, Troms. Endringer fra 2004 – 2014. NINA-rapport 1164, 46s.*

Tekst: Øystein Overrein

Kollapset pals inne i Skaktardalen, Dividalen. Palsen sees ca. midt i bildet. Foto: Trond Østvang

Vårens vakreste ble ikke bare et eventyr, men virkelighet

Siste helga i april arrangerte Nord-Troms turlag årets toppturhelg. Arrangementet er blitt veldig populært og plassene fylles fort opp. Årets gruppe var sammensatt av deltakere med store forskjeller både i alder, bosted og erfaringsbakgrunn. Akkurat det som gjør fellesturene så spennende.

På lørdag gikk vi opp til Storhaugen i Kåfjord på et meget skarpt føre. I hustrig vinddrag var det ekstra godt å kunne nyte nista i dagsturhytta på Dalberget. Nedturen ble en opptur med smørmyk snø utover ettermiddagen.

Etter fergeturen over Rotsundet tok vi inn på gammelskolen, som eies av Havnes og Vest-ULøy Bygdelag. Vår eminente bevertningsansvarlig Beate tok vel imot oss med en nydelig forrett før vi gikk i oppvarma badstue. De tøffeste av oss benyttet anled-

En toppmotivert gjeng starter opp mot Uløytinden
Foto: Sunniva Kråbøl

ningen til å ta et friskt havsbad. Kvelden toppet seg med en nydelig middag med påfølgende dessert. Før sengetid fikk deltakerne bryne seg på rebusstafett og musikkquiz.

På turen opp til Uløytind på søndag opplevde vi å plutselig miste all sikt. Sammen

ble gruppa enig om å grave en sittegropp med levegg i påvente av bedre sikt. Omsider vant sola over skodda og vi kunne fortsette ferden mot toppen – nå med nydelig utsikt over fjorden og Lyngsalpan. Dette ble et fint læringsmoment og en nyttig erfaring i bruk av sikkerhetsutstyr.

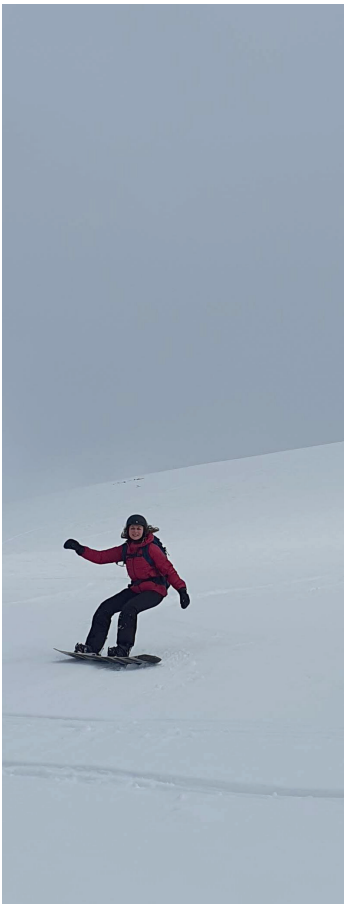
Både Storhaugen (1142 moh) og Uløytind (1114 moh) er populære turmål og mye besøkt. Dette på grunn av at de er lett tilgjengelige og at det enkelt kan velges traseer hvor man unngår skredterreng. Dette er topturer som passer for de fleste og byr på flott skikjøring og en fantastisk utsikt. Særlig spektakulær er nedkjøringen fra Uløytind. Her får du få følelsen av å kjøre rett ned i havet.

Helga ble avsluttet med et besøk på Havnnes handelssted, der vi fikk servert kaffe og ble invitert på omvisning i det lokale museet.

Under oppsummeringa kom det tydelig fram at både deltakere og turledere var meget fornøyde med helga. Et unikt fellesskap, sosialt samvær og god stemning var ord som ble brukt. Å dele sterke naturopplevelser med andre, beriker og forsterker opplevelsen.

En av deltakerne sa det enkelt og greit: «Selve turen er ikke så viktig, det er folkene som betyr mest».

Tekst: Bodil Bråstad og Sunniva Kråbøl

Ikke alle trenger to ski i utforkjøringen. Foto: Hege Klausen

Fellene må av på Uløytind: Hege Klausen Larsen

Nedturen fra Storhaugen ble en opptur. Foto: Helene Hem

Storhaugen: Hege Klausen Larsen

**Forrett før badstue og middag:
Hege Klausen Larsen**

**Fra spaanlegget på Vest-Uløy med Storhaugen i
bakgrunnen: Mari Aasland Bøyum**

Bjarne Bockelie har rundet 80 år!

Av Nina B. Cheetham

For ti år siden, da han fylte 70, ble han titulert som Kongen av Golda! Den tittelen gjelder fortsatt, det trofaste æresmedlemmet i Troms turlag Bjarne Bockelie fylte 80 år tidligere i år og vi benytter sjansen til å gratulere, litt forsinket. Bjarne er synonymt med Goldahytta der han sammen med sin kone Hanna har vært tilsyn nærmest i generasjoner. Bjarne er også fast innslag på årsmøtene i TT der han sørger for reflekterte bidrag i debattene.

Som turlleder, tilrettelegger av stier og klop-per og medlem i tilsynsutvalget har han all-tid hatt stor innsikt i turlagets arbeid og delt villig av både praktisk kunnskap og med gode råd.

Takket være Bjarnes engasjement for å til-rettelegge for hund på hyttene er dette nå fast på dagsorden. Slik var det ikke før; noen må gå foran og vise vei! Golda var meg bekjent den første hytta med eget innsmett for turgåer med hund. Det hjelper å ha en

svart riesenschnauzer som turvenn, han fulgte Hanna og Bjarne i mange år.

Da Lars Monsen gjestet vårt vakre fjellom-råde var Bjarne og Hanna naturligvis vert-s-folk da følget kom til Golda.

Æresmedlemskapet fikk han og kona Hanna for sin årelange og allsidige innsats for Troms turlag.

Gratulere med dagen som var!

Bjarne og Hanna tar imot Lars Monsen

Friskuser i snøen

Kom deg ut dagen 5.2.23

Nord-Troms Turlag arrangerte «Kom deg ut»-dagen for niende gang i år, og rekordmange deltakere fant veien til Goppa i Sørkjosen. Nærmere 100 barn, ungdom og voksne koste seg sammen ute med aking og god turmat.

Soft, pølser, kaffe og rosiner stod på menyen, og Sørkjosen Grendelag hadde preppa akebakkene med kuler, hopp og glatte flater for mest mulig full guffe!

Arrangementet har de siste årene vært et samarbeid mellom Barnas Røde Kors (BARK), Sørkjosen Grendelag og Nord-Troms Turlag. Med støtte fra DNT sentralt er det mulig å tilby det hele gratis, både utstyr, mat og deltakelse. Arrangørene er storforneymd med engasjementet og at det kom besøkende både fra Nordreisa kommune og kommunene rundt.

Takk til alle som kom!

Hilsen oss i BARK, Sørkjosen grendelag og Nord-Troms Turlag.

Tekst: Lene Ottesen Foto: Heidi Arnesen

Her gikk det litt for fort!

På aketur

Stor stemning og godt oppmøte

Deilig med matpause

Ved grua

På hundekjøring med Barnas Turlag Tromsø

18. mars deltok 60 store og små turlagsmedlemmer på hundekjøring hos Tromsø Villmarkssenter sammen med Barnas Turlag Tromsø.

I fint driv. Foto Lene Sandberg

Venter på tur

Byen viste seg fra sin beste side i vindstille og sol og vi hadde en helt fantastisk dag sammen med en haug hårete firbeinte venner!

De største barna fikk lov til å kjøre sleden selv under kyndig veiledning av de ansatte guidene på Villmarkssenteret.

Mens man ventet på tur, var det anledning til å hilse på hundene i hundegården – ungene fant raskt sine egne favoritter blant hundene.

Å sitte i sleden en fin vinterdag, nyte stillheten og la tankene strømme mens man

betrakter naturen og hundene som drar deg lydige av sted underveis, skaper en helt særegen naturopplevelse som vi er glade for å ha fått dele med mange av byens barn.

Etterpå kosa vi oss med enda mer hundekos, pølsegrilling på bål, aking og utforskning av det fine området.

Det var en svært fornøyd gjeng som takket for seg, vi gleder oss allerede til neste anledning!

Tekst og foto: Merethe Stiberg

Hundekos

Ny venn

I god driv opp bakkene

Barnas Turlag på tur til Trollvassbu

Helga 15-16 April dro Barnas Turlag Tromsø på tur med ski og pulk til Trollvassbu på overnatting. Denne turen var det mange som gledet seg til!

Trollvassbu er nok den av våre bynære hytter som er lettest tilgjengelig for familier med små barn, med ei ganske slak løype på ca. 4,5 km fra parkeringa.

Området rundt Trollvassbu er i tillegg perfekt for lek og moro utendørs, sommer som vinter, så lenge man er flink og passer seg litt for elva.

16 deltakere la i vei fra Snarbyeidet lørdag formiddag i strålende sol og velpreparerte løyper sammen med våre to spreke turledere Richard Fjellaksel og Olav M. Sveen.

Takk til Tromsø kommune som sørger for så fine løyper, som gjør ferdsel til turlagets hytter enkel å få til for våre minste turdeltakere.

Dette er med på å skape stor turglede vinterstid både for små og store.

En pause i pulken underveis er også kjekt for de aller minste!

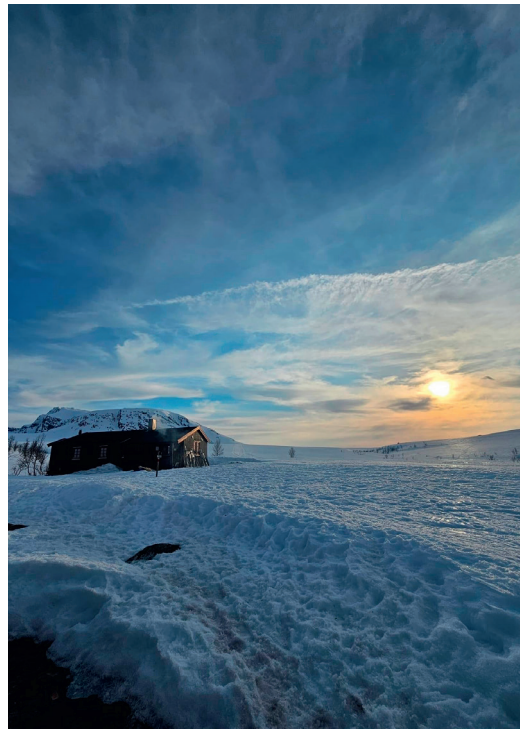
Tekst: Merethe Stiberg Foto: R. Fjellaksel

Matpause

I pulken

Trollvassbu

Turprogram vår 2023

DNT Ung Troms

Utfyllende turbeskrivelse vil du finne på Troms Turlags hjemmeside:

www.troms.dnt.no eller ved å kontakte turlleder. Du kan også finne

info om en del turer på de ulike gruppene sine Facebooksider.

Dato	Arrangør	Turmål	Vanske-grad	Kartblad/ område	Turlleder/info/påmelding
02.-04. juni	DNT Ung	Grunnleggende turlederkurs			Med fokus på barn og ungdom
08.-11. juni	DNT Ung Fjellsport Troms	Sommerturlederkurs - vårdel			Alle turlederne
17.-18. juni	DNT Ung 13-18	Kompasskurs		Charlottenlund	Turlleder: Christian Nilsen og Lene Bækkevold
21. juni	DNT Ung 13-18	Teorikveld ferskingkurs		Turlagskontorets møterom, pizzaservering	Instruktør: Christian Nilsen og Merethe Stiberg
24.-25. juni	DNT Ung 13-18	Ferskingkurs med overnatting		Kvaløya	Turlleder: Christian Nilsen og Lene Bækkevold
8.-9. juli	DNT Ung 13-18	Hengekøyetur		Kvaløya/Tønsvika	Turlleder: Christian Nilsen og Lene Bækkevold
21.-23. juli	DNT Ung	Ferskingkurs DNT ung		Kvaløyvågen- Laukvika	Turledere: Christian Nilsen og Lene Bækkevold
23. august	DNT Ung	Teori ferskingkurs		Turlagskontorets møterom, pizzaservering	Instruktør: Christian Nilsen og Merethe Stiberg
25.-27. august	DNT Ung	Ferskingkurs for flyktninger og utenlandske studenter		Tønsvika, Movika	Turlleder: Christian Nilsen og Lene Bækkevold
03. september	DNT Ung Troms	KDU- dagen m. DNT ung		Samme sted som resten av Troms Turlag	Egne aktiviteter for DNT ung, med særlig fokus på de yngste i DNT ung og de eldste i BT.
08.-10. september	DNT Ung Sentralt	Frivilligsamling region Nord		Tromsø omegn	

Årsmøtet Troms turlag 2022

Av Nina B. Cheetham

Tradisjonen tro møttes Troms turlag også i år til årsmøte på Saga hotell. Møterommet kjentes nesten litt trangt ut, fylt opp av 39 stemmeberettigede medlemmer. Turlagets dedikerte leder, Arnulf Sørum, innledet med å fortelle løst og fast om siste års ulike begivenheter og utfordringer. Han startet med å sette fokus på at det foregår frivillig innsats for utrolige rundt 10 millioner kroner i Troms turlag. Medlemstallet er noe synkende, noe som er tilfelle over hele landet og forklares som en konsekvens av korona pandemien. I løpet av den perioden steg medlemstallet, senere er det tilbake på omtrent samme nivå som før pandemien.

Naturlig nok kom Trollvassbu-saken på agendaen også denne gangen. Selv om saken er vunnet i Høyesterett er det fortsatt tvist om transport av ved og gass til hytta. Senere i år skal det avgjøres om det blir ekspropriasjon av området. Videre tematiserte Arnulf utfordringene med transport til flere av de andre hyttene, spesielt til de som ligger i verneområder. Troms turlag har mange hytter i nasjonalparker og verneområder, noe som medfører mye arbeid med søknader om dispensasjoner for transport av ved, gass og utstyr.

Det foregår fortsatt etterforskning av hva som skjedde da det brant på Nonsbu.

Av mer positive nyheter kunne han fortelle at byggingen av Karibu ved Laksvatnet er i gang, det er prosjektert ny hytte på Nonsbu

og at arbeidet med å tilrettelegge for hund på hyttene fortsetter. På Nesodden, tomte ved Takvannet som TT fikk som gave, skal det bygges gapahuk og tilrettelegges for aktivitet.

Etter at Arnulf hadde sagt sitt ble årsmøtet offisielt startet. Alf Iver Kinge har tidligere gjort en så god jobb med å lede årsmøtene til TT at det var ingen grunn til å gi jobben til noen annen, ei heller i år. Og det var nødvendig å sette av kvelden, for til tross for kun en innkommet sak utenom de faste årsmøtesakene, gikk timene fort. Årsrapporten alene er så omfattende at den nesten trenger en hel kveld, bare den. De fremmøtte fikk en rask gjennomgang av aktivitetene i de ulike gruppene og lokale avdelingene av TT. Og for en aktivitet, helt fantastisk!

Det kan nevnes at Barnas turlag har 10 avdelinger i hele Troms og flere av disse har lokale aktiviteter i tillegg til 5 turer med Turbo. DNT ung har blant annet arrangert 13 ulike kurs og 12 ulike aktiviteter og turer. I tillegg kommer aktivitetene til de andre komiteer og utvalg; Merkeutvalget, Turkomite, Bre- og Klatrekomite, Skredgruppa, DNT senior og de lokale turlagene; Senja turlag, Balsfjord og omegn turlag og Nord- Troms turlag. Fjellvåken etterlyser fortsatt flere redaksjonsmedlemmer!

Av annet som styret jobber/har jobbet med kan nevnes:

Revisjon av HMS håndboka, revisjon av beredskapsplanverk, oppdaterte rutiner for egenkontroll av branntilsyn, solceller på flere hytter, skredfarevurdering mellom hyttene, etablering av et bruutvalg som skal foreslå vedlikehold/konstruksjons.

Kaffe og rundstykker var et kjærkomment avbrekk og praten gikk som vanlig lett i pausen.

Regnskap og budsjett ble godkjent, turlaget har penger på bok også i år. Det kommer godt med når hytte-investeringer står for døren.

Styret foreslo en vedtektsendring om å arbeide med bærekraftsmål, noe som er i tråd med DNT sin formulering. Denne ble vedtatt.

Valg:

Valgkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt og det nye styret ser slik ut:

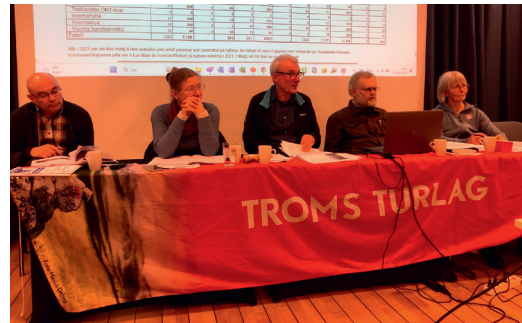
Verv	Navn	Status
Styreleder	Arnulf Sørum	Gjenvalgt for 2 år
Styremedlem	Kjersti Bakken	Ikke på valg
	Pål Tengesdal	Ikke på valg
	Monica Bryn	Ikke på valg
	Morten Olsen	Ny - valgt for 2 år
	Andre Lind	Ny - valgt for 2 år
Varamedlem	Christine Smith- Simonsen	Valgt for 1 år
	Arild Nielsen	Valgt for 1 år
	Lene Bekkevold	Valgt for 1 år

Inger Lise Kveldro gikk ut av styret.
Ny valgkomite: Christopher Haug (leder) og Svanhild Dalberg

Til slutt var det tid for påskjønnelser og æresbevisninger. Den Gyldne Varde ble tildelt Reidun Trondsen for sin store innsats for Barnas turlag. Styreleder Arnulf Sørum ble «tatt på senga» da Kjersti Bakken tok ordet og kunngjorde at også han fikk sin velfortjente Gyldne Varde. Begge høstet stor og velfortjent applaus. Damene på kontoret fikk også sine velfortjente blomster før vi ruslet ut i marskvel-den.

Damene på kontoret: Merete, Nina og Lin

Det sittende styret med møteleder i midten

Kjersti bakken har gleden av å dele ut Den Gyldne Varde til styreleder Arnulf Sørum

Trofaste medlemmer

Nytt fra kontoret

Det skal arrangeres en rekke ferskingkurs for ungdom, i løpet av våren og høsten 2023!

Det blir satt opp ordinære ferskingkurs for ungdom som ikke har så mye erfaring med overnatting både i telt og på våre hytter, og som ønsker å lære seg blant annet hvordan man kan klare seg selv utendørs med bruk av primus, hvilket utstyr man behøver, orientering i terrenget med kart og kompass og ikke minst bekledning på tur og hva man bør pakke før man legger av sted.

Vi gleder oss til å sette i gang!

Lin Einarsdotter Olsen

Turprogram vår 2023 – BT Tromsø

Utfyllende turbeskrivelse vil du finne på Troms Turlags hjemmeside: www.troms.dnt.no eller ved å kontakte turleder. Du kan også finne info om en del turer på de ulike gruppene sine Facebooksider.

Dato	Arrangør	Turmål	Vanske-grad	Kartblad/område	Turleder/info/påmelding
10. juni	BT Tromsø	Gårdsbesøk Widding gård			Turleder: Lene Sandberg
1. juni	BT Tromsø	Kickoff Turbotur!		Turkart Senja, Midt Troms frl-råd.	Turledere: Trine Jegervatn og Merethe Stiberg
2.-4. juni	BT Tromsø	Grunnleggende turlederkurs med fokus på turer for barn			Kursleder: Richard Fjellaksel
juni	BT	Fisketur Hella			Turleder: Christian Nilsen og Lene Bækkevold
17.-18. juni	BT + Ung	Kompasskurs		Charlottenlund	Turleder: Christian Nilsen og Lene Bækkevold
6. august	DNT ung Tromsø	Makrellfiske		Kaldfjord	Turleder: Christian Nilsen og Lene Bækkevold
18.-20. august	BT Tromsø	Tur til Nedrefosshytta			Turledere: Richard F og Trine J (Marte medturleder)

Smånytt

Bilde av lerkespore Foto: Ellen Marie Ingulfsvann

Minner om at Fjellvåken trenger artikler og bidrag hele året. Har du et forslag eller en ide, så nøl ikke med å ta kontakt. Aller helst skriver du et innlegg og sender oss. Se under. La tankene fly mens du er underveis på turen din og snart kan en ide modnes. Hurra!

Forsidebildet viser issolleie. Issolleie ble kåret til årets villblomst i 2022. Du må høyt til fjells for å finne den. Den vokser i tuer, blir 5-10 cm og har hvite blomster som etter hvert blir røde. Bladene er tykke, blanke og oppflikede. Arten er definert som sårbar. Se etter den på dine fjellturer i sommer.

Forsida: Issolleie Foto: Ellen Marie Ingulfsvann

Vi ønsker alle velkommen innom Turlagskontoret til en hyggelig prat

Neste nummer av Fjellvåken kommer ut i Desember. Vi tar imot stoff fortløpende.

I redaksjonen Nina Cheetham og Ellen Marie Ingulfsvann

- ◇ E-post: troms@dnt.no
- ◇ Hjemmeside: www.troms.dnt.no
- ◇ Nå er vi også på Facebook. Troms Turlag – DNT.
- ◇ Redaksjonen i Fjellvåken ønsker stoff fra Turlagets medlemmer. Manus kan sendes til Turlagets adresse.
- ◇ Adresseendring meldes direkte til Turlagskontoret.

Trykkeri
2041 0652

